

Koll på HÅLLBARHETS- läget?

PS. Som ett av Sveriges större idrottsförbund vill vi bidra till ett mer hållbart samhälle. FN:s medlemsländer har förbundit sig till 17 globala mål för att uppnå social, miljömässig och ekonomisk hållbarhet. Tillsammans med medlemmar, anställda, förtroendevalda och flera av förbundets intressenter har vi identifierat sex av målen som beskriver de områden där vi i ridsporten kan göra störst skillnad. Det här materialet har sin utgångspunkt i de här målen.

SVENSKA RIDSPORT
FÖRBUNDET

Ridsport för alla – hela livet

Svensk ridsport vill erbjuda de bästa förutsättningarna för att människor och hästar ska må bra och utvecklas i trygga, jämlika och hälsosamma miljöer. Utgångspunkten är att alla som vill ska ha möjlighet att växa tillsammans med hästar, därför arbetar vi för en inkluderande ridsport.

✓ Vi arbetar för ridsport som folkhälsa i en trygg miljö

✓ Vi tränar och tävlar på lika villkor

✓ Vi arbetar för att så många som möjligt ska få ta del av ridsport, på lika villkor

Alla ska känna sig trygga i ridsporten.
Tillsammans arbetar vi för att alla i föreningen
ska känna sig både välkomna och inkluderade.
Hur vi bemöter varandra gör stor skillnad.

Svenska Ridsportförbundets värdegrund

Ridsportens gemensamma värdegrund utgår från allas lika värde och en demokrati där alla kan påverka:

Vi tar ansvar.

- ✓ Vi tar ansvar för våra hästar och ser till att hästen finns i en säker miljö.
- ✓ Vi agerar om hästen far illa.

Vi respekterar.

- ✓ Vi respekterar alla och lever som vi lär.
- ✓ Vi står upp när något är orätt.

Vi engagerar.

- ✓ Vårt engagemang för hästar och medmänniskor är vår drivkraft.

Vi sprider glädje.

- ✓ Vi sprider glädje och gemenskap i en trygg miljö.

Vi är bäst tillsammans.

- ✓ Vi är schyssta och skapar förutsättningar för varandra att lyckas.

Värdegrunden hjälper oss att agera och ta medvetna beslut. Det är extra viktigt i situationer där det inte finns andra tydliga regelverk att luta sig mot. Men värdeorden är allmänna och behöver konkretiseras, diskuteras och omsättas till praktiska handlingar för att få kraft och liv. Samtala med andra i föreningen:

- ➔ Vad betyder värdeorden hos oss? Hur skapar de en trygg ridsport?

- ➔ Hur tar vi ansvar för hästens välfärd och hur visar vi respekt för människor?

Mer info

[Strategi och värdegrund](#)

Trivsel på agendan

Vi har många unga utövare i ridsporten. Alla kan göra skillnad men tryggheten är alltid vuxnas ansvar. Ridsport för alla handlar om att alla människor ska få vara sig själva, känna sig inkluderade och trygga. Trygga och inkluderande miljöer kan skapas på flera sätt.

- ➔ Har vi trivselregler som gör att alla känner sig välkomna och även vet hur man förväntas bete sig mot varandra?

Ja Nej

- ➔ Om ja, hur agerar vi om någon medlem bryter mot våra överenskomna regler?

- ➔ Har vi en proaktiv plan om det skulle uppstå konflikter och koll på hur det ska hanteras?

Ja Nej

- ➔ Om ja, vilka?

- ➔ Genomförs några gruppstärkande aktiviteter i föreningen?

Ja Nej

- ➔ Om ja, vilka?

- ➔ Verktygslådan "Trygg i stallet" kan komma väl till pass i det här arbetet. Används den i föreningen?

Ja Nej

Mer info

[Trygghetslådan](#)

Öppna forum

En diskussion kan hållas öppen året om i olika sociala forum. Fördelen med öppenheten är att alla ser och alla kan tycka till om olika saker i föreningen. Att ha en öppen diskussion kan främja utvecklingen, men tänk på att alltid hålla en trevlig ton.

➔ Finns det någon policy för sociala medier?

Ja Nej

➔ Om ja, hur agerar vi om någon medlem bryter mot vår överenskomna policy?

➔ Hur ser vi på diskussioner i sociala forum?

➔ För att undvika att material sprids mot någons vilja har vissa föreningar generella film- och fotoförbud på anläggningen. Vad har vi för tankar kring det här?

Det är flera olika delar som är viktiga och har betydelse för att vi ska kunna forma en trygg ridsport. Och det är ett ständigt pågående arbete, ett arbete som vi gärna är med och stöttar er med.

Mer info
[Trygghetsarbete](#)

Hållbart och säkert

Arbetsmiljöarbete är ett måste för landets ridskolor. På en ridsportanläggning samsas människor, djur och maskiner. Miljön ska vara så säker som möjligt och riskerna ska minimeras. Svenska Ridsportförbundet har tagit fram verktyg i systemet REQS för hjälp till självhjälp gällande systematiskt arbetsmiljöarbete och systematiskt brandskyddsarbete. Samtliga föreningar i förbundet kan ta del av verktygen, oavsett om de driver ridskola eller inte.

➔ Driver föreningen ett systematiskt arbetsmiljöarbete?

Ja Nej

Mer info
[Arbetsmiljöarbete](#)

Klimatsmart ridsport

Det behöver inte vara svårt eller krångligt att vara klimatsmart. Svenska Ridsportförbundet arbetar för att minska ridsportens klimatavtryck och då handlar det om allt från resor och konsumtion till klimatsmarta val i stallet och vid tävlingsarrangemang.

✓ Vi arbetar aktivt för att minska vårt klimatavtryck

Det finns flera sätt att leva mer klimatsmart.
Även i stallet. Klimatsmarta val är bra
både för miljön och för plånboken!

Ge skrot evigt liv

Stort eller litet, det mesta som förbrukas i ett stall går att återvinna eller återanvända på olika sätt. Genom att ta hand om gammalt skrot sparas värdefulla naturresurser. Metaller kan användas om och om igen. Gamla nycklar, verktyg, lås, beslag, sömmar och hästskor kan återvinnas och på så sätt förädlas och ingå i ett kretslopp. Det handlar främst om att tänka till och skapa rutiner som är enkla för alla att följa.

➔ Har vi en fungerande återvinningsstation?

Ja Nej

➔ Är det klart och tydligt vad som slängs var?

Ja Nej

➔ Finns det specifika behållare för pant?

Ja Nej

➔ Vem ansvarar för att köra materialet till återvinningsstationen?

Återvinn plast

Att ha djur som äter ensilage eller hösilage gör att det förbrukas en hel del plast. Plasten innehåller olja och ska återvinnas, att elda upp den eller gräva ner den är olagligt. Olika typer av plast måste källsorteras innan de kan återvinnas. Skölj ur plastdunkar och plastflaskor och ta bort sten, jord, grus och foderrester från ensilageplatsen så att den är torr och ren. Skapa enkla rutiner för hur ni packar olika typer av plastemballage.

Mer info

[Svepretur – en enkel återvinningslösning](#)

Res smart

I alla tider har hästen hjälpt människan med transporter – från barbackaritter till hästdroskor. Sedan tog bilarna över hästkrafterna. Bekvämt? Absolut! Miljövänligt? Inte direkt. En vanlig personbil har plats för upp till fem vuxna personer. Se till att samåka till och från stallet så ofta som möjligt. Att samåka till stallet är ett sätt att minska bilåkandet. Res kommunalt, gå eller cykla om det funkar.

➔ Finns möjlighet att gå, cykla eller åka kollektivt till stallet?

Ja Nej

➔ Vilka resvanor har våra medlemmar?

➔ Finns det något vi skulle kunna göra för att minska bilåkandet till och från stallet?

➔ Hur samordnas övriga transporter?

Mer info

[Hållbara tips om resorna till och från stallet](#)

Kilowattjakten

Det här med att försöka sänka sin elförbrukning kan vara lite av en utmaning. Börja med att ta fram de senaste elräkningarna och titta på vad ni faktiskt betalar (det brukar vara en bra sporre för att komma i gång). Fortsätt sedan med att göra en inventering över var och hur mycket el ni använder och vilka förändringar ni kan göra. Att byta till lågenergilampor och miljöklassade maskiner är en bra början. Kan ni även sänka värmen, hålla dörrar och fönster stängda (utan att luften i stallet blir dålig) samt inte låta lampor vara tända i onödan är ni en bra bit på väg.

- ➔ Har vi tydliga rutiner för att stänga dörrar och fönster till uppvärmda rum?

Ja Nej

- ➔ Om ja, vilka?

- ➔ Har vi rutiner för att släcka lampor i stall och på ridbanor?

Ja Nej

- ➔ Om ja, vilka?

- ➔ Finns det rörelsedetektorer, ljussensorer, automatiska dörrstängare eller andra smarta funktioner för att kunna minska energianvändningen?

Ja Nej

- ➔ Om ja, vilka?

- ➔ Hur många vanliga glödlampor kontra lågenergilampor har vi på anläggningen?

Visste du att

Sadelkammaren behöver inte ha en temperatur på 21 grader. Lädret mår bättre om temperaturen ligger på 10, 12 grader och det räcker för att hålla fukt och mögel borta. Fuktigheten bör inte överstiga 72 procent, men det kollar ni lätt med en fuktighetsmätare.

Spola klokt

Vatten är en ändlig resurs som vi använder mycket av inom ridsporten. Se gärna över vattenanvändningen generellt, och se över om det går att minska förbrukningen.

- ➔ Har vi snålspolande kranar?

Ja Nej

- ➔ Fångar ni upp regnvatten och spillvatten?

Ja Nej

- ➔ Hur fungerar bevattningen av våra ridbanor?

Mer info

[El- och energitips](#)

Återbruka

Gör det till en sport att göra ridsporten lite mindre materialistisk. Handla gärna second hand och anordna bytesdagar på föreningen. När du verkligen behöver något nytt, välj i första hand varor som håller länge och är mer hållbart tillverkade. Välj refill i den mån det går. Gör färre och större inköp och handla med fördel från leverantörer i trakten.

Allt konsumtionsbeteende påverkar och har betydelse för främjandet av hållbar utveckling. Var och en av oss kan bidra till en mer hållbar planet genom att göra medvetna val när vi konsumerar produkter och tjänster. Var är en produkt tillverkad, hur är en produkt tillverkad och i vilka material? Och behöver du den verkligen? **Det är kanske där vi som hästmänniskor har störst möjlighet att påverka genom de val vi gör varje dag. I och utanför stallet.**

- ➔ Hur kan vi bidra till att gamla saker inte blir liggande, utan kommer till användning?

Ridsport på naturens villkor

Hästar kan få den fina titeln planetskötare. Om vi människor bidrar på rätt sätt vill säga. Genom att se över vatten- och markanvändning och minska miljöpåverkan i våra stall, kan vi tillsammans minska vårt klimatavtryck, minska övergödningen och bidra till naturens eget ekosystem genom ökad biologisk mångfald.

✓ Vi arbetar aktivt för att minska vattenanvändning och övergödning

✓ Vi bidrar till ökad biologisk mångfald

Dagens hästhållning behöver bli mer hållbar när det gäller påverkan på miljön. Var produceras till exempel det foder som hästarna äter och hur hanteras all den gödsel som de lämnar efter sig?

Närodlat på menyn

Den svenska djurhållningen importerar stora mängder proteinfoder. Långt borta i Sydamerika avverkas skog för att skapa odlingsmark för soja som sedan importeras hela vägen till Sverige där det hamnar i vårt hästfoder.

Ett smartare val är att handla närproducerat så att fodret inte behöver transporteras över land och hav. Om hästarnas gödsel dessutom gett näring till grödorna kan man verkligen prata om ett klimatsmart kretslopp. Att se över hur mycket kraftfoder hästarna äter är också en aspekt. Med ett bra grovfoder kan ofta kraftfodergivan minskas.

➔ Varifrån kommer vårt kraftfoder? Är det närproducerat?

➔ Finns en foderanalys för att säkerställa att vi inte ger mer kraftfoder än vad som behövs?

➔ Varifrån kommer vårt grovfoder? Går det att hitta en leverantör på närmare håll?

➔ Finns möjlighet att använda "refill" till något foder?

Ja Nej

➔ Om ja, på vilket sätt?

Mer info

[Hästen och hållbar utveckling \(pdf\)](#)

Varje skit räknas

Lagringen av stallgödsel kan stå för stora koldioxidutsläpp till atmosfären, men även läckage till vattendrag som bland annat kan bidra till övergödning. När hästgödsel lämnas kvar i rast- och vinterhagar blir hästhållningen samtidigt en del av problematiken kring övergödning. Detta på grund av läckaget av näringsämnet fosfor, som finns i hästens gödsel, till närliggande vattendrag, sjöar och hav. **Forskningen beräknar att 80 ton fosfor läcker från hästgödsel i rast- och vinterhagar till Östersjön, ett av världens mest förorenade hav.**

➔ Hur ofta bör vi mocka våra rasthagar?

➔ Hur ofta mockar vi hagarna idag?

Mer info

[Gödselhantering](#)

Stick till stacken

Med rätt blandning av träck, urin, foderrester, strö och vatten innehåller gödselstacken mycket växtnäring och mindre kol/kväve och kan med fördel användas för att gödsla åkrar. **Mocka med urskiljning så att inte för mycket strö hamnar i gödselstacken.** Se till att er gödselstack är fri från spikar, hästskor, plankbitar, snören, plast och annat som inte hör hemma i naturen.

➔ Hur mår er gödselstack egentligen?

➔ Vem har ansvar för att gödselstacken sköts om och tas om hand på rätt sätt?

➔ Säkerställer vi att vi följer lagstiftningen om gödselhantering?

Ja Nej

Mer info

[Hästgödsel - En del av kretsloppet](#)

Spraya stallsmart

Med hjälp av kemiska bekämpningsmedel försöker vi skrämja bort och döda insekter. Det finns även eteriska oljor som sägs hålla flyg, mygg och knott på behörigt avstånd, men sådana "naturliga" insektsmedel kan i sin tur ge allergi hos människor och djur. Ett gammalt väl beprövat sätt att hålla flyg borta från stallet är att måla det i en blå färg! **Ett annat effektivt insektskydd är tröja och mössa för dig och täcke och huva för hästen.** Beteshagarnas placering har betydelse för insektstrycket och att hästarna kan gå under tak hjälper mot vissa insekter (bland annat bromsar). Att ta in hästarna i stallet under de timmar som insektstrycket är som högst, är också ett alternativ. Vill du använda någon insektspray, välj bara produkter av behörighetsklass 3 och som har godkänts av Kemikalieinspektionen.

➔ Vilken policy har vi i stallet idag för användande av insektsprayer?

➔ Hur kommunicerar vi till våra medlemmar vad som gäller?

Rent vatten

De flesta har tillgång till rent dricksvatten i stallet, både till hästar och människor. Däremot kan det tyckas onödigt att bevattna ridhus och ridbanor eller spola av leriga hovar med dricksvatten. **Genom att samla regnvatten (framför allt takvatten) i behållare, kan man få tillgång till stora mängder vatten.**

➔ Tar vi vara på regnvattnet idag?

Ja Nej

➔ Om ja, på vilket sätt?

Mer info

[Rent vatten](#)

Putsa bör man

En frisk betesmark och ett bra grovfoder utgör en stor del i hästens hälsa. Hästens bete bidrar i sin tur till den biologiska mångfalden och om Sverige ska nå miljömålet om ett rikt odlingslandskap behöver betandet öka på obrukbara betesmarker. När det gäller det egna betet kan man med enkla medel förbättra betesmarkerna märkbart. **Man kan tänka så enkelt som att det man tar måste man ge tillbaka.** Genom att putsa betet ett par gånger per år undviker man växtrika "toalettzoner" och fattiga beteszoner.

➔ På vilken typ av mark går hästarna på sommarbete?

➔ Hur ser den årliga skötseln av våra betesmarker ut?

➔ Vem har ansvar för att betesmarkerna sköts om enligt plan?

Mer info

[Hästen bete](#)

Tips!

Följ vi MiljöChecken när vi arrangerar tävling? Klövermärker vi våra tävlingar i tävlingsdatabasen? Läs mer om hållbara tävlingar och evenemang.

MiljöChecken

Checklistan för gröna tävlingsarrangemang

Tillsammans vill vi utvecklas mot vår vision Svensk ridsport – världens Det gör vi genom att driva en ansvarsfull verksamhet som bidrar till en miljö för människan, hästen och planeten. Alla kan bidra på något sätt. Nedan hittar ni en checklista över klimatmärta åtgärder i samband med tävling. Utgå från era förutsättningar och checka av så många som möjligt.

Inköp inför tävlingsdagen

- Vid inköp av gåvor, blommor, kontorsmaterial och annat inför tävlingsdagen försöker vi handla från lokala leverantörer med uttalad hållbarhetsprofil.
- I möjligaste mån presenteras listor, resultat och annan information digitalt.
- När vi mäter om tävlingens material såsom hinder, använder vi miljövänliga målarfärg.
- Vi försöker hyra eller låna istället för att köpa nytt, som till exempel dukar, möbler, dekoration, tävlingsmaterial och tält.
- Alla rengöringsprodukter till disk, städ och tvätt är miljömärta.

Hantering och sopor

- Vi har minst två tydligt utmärkta sopsorteringsplatser.
- Vi har goda exempel på återvinning.
- Vi på...

På fr...

Vi i föreningen har i år valt att fokusera på det här

Vad?	Hur?	Vem?	Varför?	När?

Tillsammans för en mer hållbar ridsport!

Klicka eller fota QR-koden för
att läsa mer på ridsport.se

